- પડશે. જે દરેકને વાર્ષિક ₹ 15,000 પગાર ચૂકવવો પડશે. (3) કારખાનાનાં ખર્ચામાં માલસામાન અને મજૂરીનાં સંયુક્ત ખર્ચના પ્રમાણમાં વધારો થશે.
- (2) વધારાનાં ઉત્પાદન માટે પ્રમાણસર વધારાનાં કામદારો ઉપરાંત 30 નવા કામદારો રોકવા
- (1) માલસામાનના ભાવમાં 20% વધારો થશે.

મૂકવામાં આવ્યા છે તે નીચે મુજબ છે :

કંપની 2018-19 ના વર્ષમાં 1,20,000 એકમોનું ઉત્પાદન અને વેચાણ કરશે તે અંગે અંદાજ

શરૂઆતનો સ્ટોક	3,60,000	વેચાણ (75,000 એકમો)	66,00,000
(તૈયાર માલ 6,000 એકમો)		તૈયાર માલનો આખર સ્ટોક	6,60,000
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	24,00,000	(11,000 એકમો)	
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	12,00,000		
કારખાના ખર્ચા	8,00,000		
કાચો નકો	25,00,000		
	72,60,000	-	72,60,000
ઓફિસ ખર્ચા	4,00,000	કાચો નકો	25,00,000
વેચાણ ખર્ચા	4,50,000		
ચોખ્ખો નકો	16,50,000		
	25,00,000		25,00,000

(A) વિકાસ લિ.નું તા. 31-3-2018 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું નફા-નુકસાન ખાતું નીચે મુજબ છે. 1. 14

₹

MP-111

March-2019

B.Com., Sem.-IV

CE-203 (A) : Cost Accountancy-II

ઉધાર

વિગત

Time : 2:30 Hours]

MP-111

વેપાર અને નશનુકસાન ખાતું

જમા

₹

[Max. Marks : 70

વિગત

- (4) એકમ દીઠ ઓફિસ ખર્ચામાં 20% ઘટાડો થશે.
- (5) વેચાણ ખર્ચમાં એકમ ઠીઠ ₹ 2 નો વધારો થશે.
- (6) ગયા વર્ષનું વેચાણ કિંમત પરનું નફાનું ધોરણ જાળવી રાખવાનું છે.
   ઉપરની માહિતીને આધારે વર્ષ 2017-18 નું પડતરનું પત્રક અને વર્ષ 2018-19 નું અંદાજીત પડતરનું પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

		અથવા			
(i)	ટેન્ડર એટલે ધ	હ્યું ? ટેન્ડર કિંમત કેવી રીતે નક્કી	. કરવામાં અ	ાવે છે ?	7
(ii)	પડતરના પત્ર	કમાં અર્ધતૈયાર માલના સ્ટોકનું	મૂલ્યાંકન સ	મજાવો.	7
નીચેઃ	આપેલા વિકલ્પ	માંથી સાચો જવાબ પસંદ કરો	: (ગમે તે ચા	R)	4
(1)	ખાસ પ્લાન્ટ	/ મશીનરીનું ભાડું	_માં ઉમેરવ	ામાં આવે છે.	
	(A) પ્રત્યક્ષ	ા માલસામાન	(B)	પ્રત્યક્ષ મજૂરી	
	(C) પ્રત્યક્ષ	ા અથવા સીધા ખર્ચા	(D)	કારખાના ખર્ચા	
(2)	ધારો કે એક	વસ્તુની કુલ પડતર ₹ 10,000	છે. જો વેચ	ાણ કિંમત પર 20% નકો ગણવાનો	
	હોય તો પડત	ર પર કુલ કેટલો નફો થશે ?			
	(A) ₹ 2,0	00	(B)	₹ 1,500	
	(C) ₹ 2,5	00	(D)	₹ 3,000	
(3)	કાનૂની ખર્ચ પ	ાડતરના પત્રકમાં દ	ડર્શાવાય છે.		
	(A) પ્રત્યક્ષ	ા ખર્ચ તરીકે	(B)	વિતરણ ખર્ચ તરીકે	
	(C) ઓફિં	સ ખર્ચ તરીકે	(D)	કારખાના ખર્ચ તરીકે	
(4)	વેચાણ પડતર	₹ 3,60,000 છે. નફાની રકમ	₹ 40,000 8	છે. તો નફો વેચાણ કેટલા ટકા ગણાય ૧	?
	(A) 12%		(B)	11%	
	(C) 10%		(D)	9%	
(5)	5) નીચે દર્શાવેલ કઈ વિગત પડતરના પત્રકમાં દર્શાવાતી નથી ?				
	(A) પગાર		(B)	પરોક્ષ માલસામાન	
	(C) ચૂક્વેલ	ન આવકવેરો	(D)	પરોક્ષ મજૂરી	
(6)	પડતરનું પત્રક	તૈયાર કરતાં ખાસ પ્લાન્ટનું ભ	ાડું કયા ખર્ચ	માં ઉમેરવામાં આવે છે ?	
	(A) કારખ	ાના ખર્ચ	(B)	પ્રત્યક્ષ માલસામાન	
	(ii) -flચ = (1) (2) (3) (4) (5)	 (ii) \u03eb \u33eb \u33eb \u33eb \u33eb \u33eb \u33eb \u33eb \u32eb \	 (i) ટેન્ડર એટલે શું ? ટેન્ડર કિંમત કેવી રીતે નક્કી (ii) પડતરના પત્રક્રમાં અર્ધતૈયાર માલના સ્ટોકનું નીચે આપેલા વિકલ્પમાંથી સાચો જવાબ પસંદ કરો (1) ખાસ પ્લાન્ટ / મશીનરીનું ભાડું (A) પ્રત્યક્ષ માલસામાન (C) પ્રત્યક્ષ અથવા સીધા ખર્ચા (2) ધારો કે એક વસ્તુની કુલ પડતર ₹ 10,000 હોય તો પડતર પર કુલ કેટલો નફો થશે ? (A) ₹ 2,000 (C) ₹ 2,500 (3) કાનૂની ખર્ચ પડતરના પત્રકમાં દ (A) પ્રત્યક્ષ ખર્ચ તરીક (C) ઓફિસ ખર્ચ તરીક (4) વેચાણ પડતર ₹ 3,60,000 છે. નફાની રકમ (A) 12% (C) 10% (5) નીચે દર્શાવેલ કઈ વિગત પડતરના પત્રકમાં દ (A) પગાર (C) ચૂક્રવેલ આવકવેરો 	 (i) ટેન્ડર એટલે શું ? ટેન્ડર કિંમત કેવી રીતે નક્કી કરવામાં અ (ii) પડતરના પત્રકમાં અર્ધતૈયાર માલના સ્ટોકનું મૂલ્યાંકન સ નીચે આપેલા વિકલ્પમાંથી સાચો જવાબ પસંદ કરો : (ગમે તે ચ (1) ખાસ પ્લાન્ટ / મશીનરીનું ભાડું માં ઉમેરવ (A) પ્રત્યક્ષ માલસામાન (B) (C) પ્રત્યક્ષ અથવા સીધા ખર્ચા (D) (2) ધારો કે એક વસ્તુની કુલ પડતર ₹ 10,000 છે. જો વેચ હોય તો પડતર પર કુલ કેટલો નફો થશે ? (A) ₹ 2,000 (B) (C) ₹ 2,500 (D) (3) કાનૂની ખર્ચ પડતરના પત્રકમાં દર્શાવાય છે. (A) પ્રત્યક્ષ ખર્ચ તરીક (B) (C) ઓફિસ ખર્ચ તરીક (D) (4) વેચાણ પડતર ₹ 3,60,000 છે. નફાની રકમ ₹ 40,000 છે (A) 12% (B) (C) 10% (D) (5) નીચે દર્શાવેલ કઈ વિગત પડતરના પત્રકમાં દર્શાવાતી નર્ચ (A) પગાર (C) ચૂક્વેલ આવકવેરો (D) (6) પડતરનું પત્રક તૈયાર કરતાં ખાસ પ્લાન્ટનું ભાડું કયા ખર્ચ 	 (i) ટેન્ડર એટલે શું ? ટેન્ડર કિંમત કેવી રીતે નક્કી કરવામાં આવે છે ? (ii) પડતરના પત્રકમાં અર્ધતૈયાર માલના સ્ટોકનું મૂલ્યાંકન સમજાવો. નીચે આપેલા વિકલ્પમાંથી સાચો જવાબ પસંદ કરો : (ગમે તે ચાર) (1) ખાસ પ્લાન્ટ / મશીનરીનું ભાડું માં ઉમેરવામાં આવે છે. (A) પ્રત્યક્ષ માલસામાન (B) પ્રત્યક્ષ મજૂરી (C) પ્રત્યક્ષ અથવા સીધા ખર્ચા (D) કારખાના ખર્ચા (2) ધારો કે એક વસ્તુની કુલ પડતર ₹ 10,000 છે. જો વેચાણ કિંમત પર 20% નક્ષો ગણવાનો હોય તો પડતર પર કુલ કેટલો નક્ષો થશે ? (A) ₹ 2,000 (B) ₹ 1,500 (C) ₹ 2,500 (D) ₹ 3,000 (3) કાન્નૂની ખર્ચ પડતરના પત્રકમાં દર્શાવાય છે. (A) પ્રત્યક્ષ ખર્ચ તરીક (B) વિતરણ ખર્ચ તરીક (C) ઓફિસ ખર્ચ તરીક (D) કારખાના ખર્ચ તરીક (C) ઓફિસ ખર્ચ તરીક (D) કારખાના ખર્ચ તરીક (A) 12% (B) 11% (C) 10% (C) 9% (S) નીચે દર્શાવિલ કઈ વિગત પડતરના પત્રકમાં દર્શાવાતી નથી ? (A) પગાર (B) પરોક્ષ માલસામાન (C) ચૂક્વેલ આવકવેરો (D) પરોક્ષ મજૂરી (E) પરાર પ્રત્ર તૈયાર કરતાં ખાસ પ્લાન્ટનું ભાડું કયા ખર્ચમાં ઉમેરવામાં આવે છે ?

(C) પ્રત્યક્ષ ખર્ચા (D) ઓફિસ ખર્ચા

MP-111

2. (A) તા. 31-3-2018 ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષનો મોરલી લિમિટેડનું વેપાર અને નફા નુકશાન ખાતું નીચે મુજબ છે :

14

ઉધાર			જમા
વિગત	₹	વિગત	₹
કાચામાલનો શરૂઆતનો સ્ટોક	58,000	વેચાણ (7,600 એકમો)	18,24,000
કાચા માલની ખરીદી	3,74,000	ચાલુ કામ ખાતે આખર સ્ટોક	
પ્રત્યક્ષ વેતન	5,96,000	માલસામાન 8,000	
કારખાનાના શિરોપરી ખર્ચા	3,81,500	પ્રત્યક્ષ વેતન 11,000	
કાચો નકો	7,39,300	કારખાના ખર્ચા <u>6,600</u>	25,600
		કાચા માલનો આખર સ્ટોક	64,000
		તૈયાર માલનો આખર સ્ટોક	2,35,200
		(1,400 એકમો)	
	21,48,800	-	21,48,800
વહીવટી ખર્ચા	2,45,000		
વેચાણ ખર્ચા	2,00,000	કાચો નફો (આગળ લાવ્યા)	7,39,300
વિતરણ ખર્ચા	1,28,000	ભાડાની આવક	6,000
માંડી વાળેલ પ્રાથમિક ખર્ચા	10,000	ડિવિડન્ડની આવક	5,000
માંડી વાળેલ ડિબેન્ચર વટાવ	3,000		
પેનલ્ટી ચૂકવી	4,300		
ચોખ્ખો નકો	1,60,000		
	7,50,300		7,50,300

પડતરના હિસાબો નીચે મુજબની માહિ<u>તી આપે છે :</u>

- (1) માલસામાન અને મજૂરી તેની ખરી કિંમતે દર્શાવાય છે.
- (2) કારખાના શિરોપરી ખર્ચ પ્રત્યક્ષ વેતનના 60% લેખે ગણવામાં આવે છે.
- (3) વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચ એકમદીઠ ₹ 12 લેખે ગણાય છે.
- (4) વેચાણ ખર્ચ એકમ ઠીઠ ₹ 10 લેખે ગણાય છે.
- (5) વિતરણ ખર્ચ વેચાણના 10% લેખે ગણાય છે.

ઉપરની વિગતો પરથી :

- (1) વર્ષ 2017-18 માટેનું પડતરનું પત્રક અને
- (2) બંને પ્રકારના હિસાબી ચોપડા મુજબના નફાની મેળવણીનું પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

- (i) નાણાકીય હિસાબો મુજબનો નફો અને પડતરના હિસાબો મુજબના નફામાં તફાવતના કારણો
   જણાવો.
- (ii) ધારો કે કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ પ્રત્યક્ષ મજૂરીના 50% અને વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચ કારખાના પડતરના 20 % લેખે વસૂલ કરવામાં આવતા હોય.
   7 ખરેખર થયેલા ખર્ચ નીચે મજબ છે :

પ્રત્યક્ષ માલસામાન	₹ 80,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	₹ 60,000
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ	₹ 40,000
વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચ	₹ 32,000

ઉત્પાદનના 10% સ્ટોકમાં છે અને કુલ વેચાણ ₹ 2,00,000 છે. જરૂરી પત્રકો તૈયાર કરો અને પડતરના હિસાબો અને નાણાંકીય હિસાબોનું મેળવણી પત્રક તૈયાર કરો.

4

(B) નીચે આપેલા વિકલ્પમાંથી સાચો જવાબ પસંદ કરો : (ગમે તે **ચાર**)

- (1) કઈ વિગત નાણાંકીય હિસાબોમાં નોંધાતી નથી ?
  - (A) સખાવત (B) માલિકનો ધારી લીધેલો પગાર
  - (C) વ્યાજ (D) માલસામાન
- (2) કઈ વિગત પડતરની હિસાબી પદ્ધતિમાં ધ્યાનમાં લેવામાં આવતી નથી. ?
  - (A) પરોક્ષ ખર્ચા (B) વ્યાજ
  - (C) માલસામાન (D) મજૂરી
- (3) નાણાકીય હિસાબોમાં નહિ નોંધાતો ખર્ચ
  - (A) ઓફિસ ખર્ચ (B) પોતાના ઘરનું ભાડું
  - (C) બેન્ક વ્યાજ (D) કમિશન
- (4) માંડી વાળેલી પાઘડી માત્ર નોંધવામાં આવે છે.
  - (A) નાણાકીય અને પડતરના હિસાબોમાં
  - (B) નાણાકીય હિસાબોમાં
  - (C) પડતરના હિસાબો
  - (D) આમાંથી એકપણ નહિ
- (5) પડતરના હિસાબો મુજબ ખોટ ₹ 60,000 અને માંડી વાળેલ પાઘડી ₹ 4,000 છે, તો નાણાકીય હિસાબો મુજબ ખોટ કેટલી હશે ?
  - (A) ₹ 56,000 (B) ₹ 64,000
  - (C) ₹ 52,000 (D) આમાંથી એકપણ નહિ
- (6) નક્ષ-નુકશાન ખાતામાં નોંધેલી પણ પડતરના હિસાબોમાં નહિ નોંધેલી રકમ
  - (A) કારખાના ખર્ચા (B) પ્રાથમિક ખર્ચા
  - (C) ઓફિસ ખર્ચા (D) આમાંથી એકપણ નહિ

 (A) બનાસ ટ્રાન્સપોર્ટ કંપની પાસે ચાર (4) બસોનો એક સમૂહ છે, જેનો ઉપયોગ અંકુર સ્કૂલના વિદ્યાર્થીઓને પાલડી બસ સ્ટેન્ડથી સ્કૂલ અને પરત લઈ જવા માટે થાય છે અને જેનું કુલ અંતર 20 કિ.મી. છે. દરેક બસ બે આખી રાઉન્ડ ટ્રીપ (મુસાફરી) એક દિવસમાં કરે છે અને એક (સિંગલ) મુસાફરીમા પચાસ (50) વિદ્યાર્થીઓને લઈ જાય છે. દરેક બસ મહિનાના 25 દિવસ કામ કરે છે.
 14 નીચે જણાવેલ ખર્ચ પરથી માધવ ટ્રાન્સપોર્ટ કંપનીની એક પેસેન્જર (વિદ્યાર્થી) કિ.મી. દીઠ પડતર શોધો :

(1)	ચાર ડ્રાઇવરનો મહિનાનો પગાર	₹ 40,000
(2)	ચાર ક્લિનરનો મહિનાનો પગાર	₹ 32,000
(3)	એક લિટર દીઠ ડીઝલનો ચાર્જ	₹ 65
(4)	એક દિવસનો એક પેસેન્જરનો રોડ ટેક્ષ	₹4
(5)	એક બસની વાર્ષિક લાયસન્સ ફી	₹ 2,400
(6)	વાર્ષિક ગેરેજ ભાડું	₹ 48,000
(7)	વાર્ષિક વીમા ખર્ચ – વાહનની પડતર કિંમતના	5%
(8)	નિભાવ ખર્ચ –	ઘસારાના 50%

- (9) દરેક બસની કિંમત ₹ 11,00,000 છે અને તેની 10 વર્ષની જિંદગીના અંતે તેની ભંગાર કિંમત ₹ 1,00,000 છે.
- (10) દરેક બસ એક લીટર ડીઝલમાં 8 કિ.મી. ચાલે છે.

સ્કૂલે વિદ્યાર્થી પાસેથી લેવાના ભાડાના 50% આપે છે જો માધવ ટ્રાન્સપોર્ટ કંપની પડતર કિંમતના 1/4 નફો લેતી હોય તો દરેક વિદ્યાર્થી સ્કૂલને ટ્રાન્સપોર્ટ માસિક ચાર્જ તરીકે શું આપશે તે નક્કી કરો.

અથવા

	(i)	સેવા પડતર પદ્ધતિનો અર્થ જણાવી તેના લક્ષણો જણાવો.	7
	(ii)	સેવા પડતરના પત્રકનો નમૂનો આપો.	7
(B)	નીચે	આપેલા વિકલ્પમાંથી સાચો જવાબ પસંદ કરો : (ગમે તે ત્રણ)	3

(1) સેવા પડતર માટે કયો ખર્ચ સ્થિર ખર્ચ નથી ?

- (A) પેટ્રોલ (B) ડ્રાઈવરનો પગાર
- (C) ઓફિસનું ભાડું (D) મ્યુનિસિપલ ટેક્ષ

(2) નીચેનામાંથી કઈ બાબતોનો સમાવેશ સેવા ઉદ્યોગમાં નહિ થાય ?

- (A) પ્રકાશન સેવા (B) થિયેટર
- (C) રેલવે (D) હોટેલ
- (3) સેવા પડતર માટે કયો ખર્ચ ચલિત ખર્ચ નથી ?
  - (A) ગેરેજ ભાડું (B) ધસારો
  - (C) મરામત ખર્ચ (D) આમાંથી એકપણ નહિ

(4) નીચેના પૈકી કયો ખર્ચ વાહનવ્યવહારનાં ધંધામાં ચલિત ખર્ચ ગણાય છે. ?

- (A) ટાયર અને ટ્યૂબ (B) એકાઉન્ટન્ટનો પગાર
- (C) ભાડું, વેરો અને કર (D) ક્લિનરનો પગાર
- (5) માલનું વહન કરતી ટ્રક કંપનીઓનું પડતરનું એકમ શું હોય શકે ?
  - (A) ટન કિ.મી. દીઠ (B) ટન દીઠ
  - (C) ટ્રિપ દીઠ (D) કિ.મી. દીઠ

P.T.O.

વિગત	₹
ચાલુકામ ખાતુ	31-3-2017
પ્રમાણિત કામ	3,00,000
બિનપ્રમાણિત કામ	20,000
મશીનરી (મૂળ કિંમત ₹ 1,00,000)	80,000
માલસામાન	10,000
અનામત નકો (31-3-2017)	20,000
ચુકવવાની બાકી મજૂરી (31-3-2017)	4,000
અગાઉથી ચૂકવેલ પરચૂરણ ખર્ચા (31-3-2017)	1,000
વર્ષ 2017-18 દરમિયાન થયેલ ખર્ચની વિગત નીચે પ્રમાણે છે :	
સ્ટોર્સમાંથી આપેલ માલસામાન	1,40,000
વેપારી પાસેથી ખરીદેલ માલસામાન	20,000
આગથી નાશ પામેલ માલસામાન	4,000
(વીમો લેવામાં આવેલ નથી.)	
આ કરારને ફાળવેલ શિરોપરી ખર્ચા	10,000
ચુકવેલ પરચૂરણ ખર્ચ	4,000
ચુકવેલ મજૂરી	60,000
કુલ સુપરવિઝન ખર્ચ (3/4 ભાગનો સમય આ કરારનો છે.)	20,000
તા. 1-10-2017 ના રોજ મોકલેલ ખાસ યંત્ર	20,000

4. (A) વનરાજ કન્સ્ટ્રક્શન કંપનીના ચોપડામાંથી તા. 31-3-2018 ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષ માટે નીચે પ્રમાણે માહિતી મળે છે.

14

વધારાની માહિતી :

- (i) બંને પ્રકારના યંત્રો પર સીધી લીટી પ્રમાણે વાર્ષિક 20% ઘસારો ગણવામાં આવે છે.
- (ii) તા. 31-3-2017 ના રોજ પ્રમાણિત કામ કરાર કિંમતના 30% હતું.
- (iii) પ્રમાણિત કામના 80% પ્રમાણે રોકડ ચૂકવાય છે. વર્ષ દેરમિયાન કરાર આપનાર ₹ 4,00,000 ચૂકવે છે.
- (iv) તા. 1-10-2017ના રોજ ₹ 20,000 ની મૂળ કિંમતનું મશીન ₹ 10,000 માં વેચાણ કરવામાં આવેલ છે.
- (v) તા. 31-12-2017 ના રોજ 50% ખાસ યંત્ર આગથી નાશ પામેલ છે જેનું નુકશાન ₹ 2,500 થાય છે.
- (vi) તા. 31-3-2018 ના રોજ ચૂકવવાની બાકી મજૂરી ₹ 2,000 છે. તૈયાર કરો :
  - (1) તા. 31-3-2018 ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષનો કરાર ખાતું.
  - (2) ચાલુકામ ખાતુ
  - (3) મળેલ રોકડના આધારે 2/3 ભાગનો નકો નકા-નુકશાન ખાતે લઈ જવાનો છે. તેની ગણતરી કરો.

અથવા

- (i) માધવ લિ.ના જોબ નંબર-420 માટે નીચે પ્રમાણે માહિતી મળેલ છે :
  - (1) માલસામાન ₹ 5,000.
  - (2) મજૂરી : વિભાગ I 50 કલાકો કલાક દીઠ ₹ 8

વિભાગ - II 80 કલાકો કલાક દીઠ ₹ 5

- (3) પરોક્ષ ખર્ચા નીચે પ્રમાણે છે :
  - (i) ચલિત ખર્ચા :

વિભાગ - I ₹ 10,000, જે 5,000 પ્રત્યક્ષ કામદાર કલાકો માટે

વિભાગ - II ₹ 15,000, જે 3,000 પ્રત્યક્ષ કામદાર કલાકો માટે

(ii) સ્થિર ખર્ચા : 1,000 કલાકો માટે ₹ 2,000

તમારે જોબ નંબર-420 ની કુલ પડતર ગણવાની છે અને વેચાણ કિંમત પર 20% નક્ષે મળે એ રીતે જોબની વેચાણ કિંમત ગણવાની છે.

(ii) કાચું કરાર ખાતું એટલે શું ? તે ક્યારે અને શા માટે બનાવાય છે ? સમજાવો. 7

(B) નીચે આપેલા વિકલ્પમાંથી સાચો જવાબ પસંદ કરો : (ગમે તે ત્રણ)

- (1) ઓટોમોબાઇલની સર્વિસ કરતું એકમ _____ પડતર પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરે છે.
  - (A) જોબ (B) બેચ
  - (C) કોન્ટ્રાક્ટ (D) સેવા
- (2) પ્રિન્ટિંગ ઉદ્યોગમાં _____ પડતર પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.
  - (A) બેચ (B) જોબ
  - (C) એકમ (D) કોન્ટ્રાક્ટ
- (3) કરાર પડતર મોટાભાગે કયા ઉપયોગમાં લેવામાં આવે છે ?
  - (A) બાંધકામ (B) સેવા
  - (C) બેચ (D) જોબ

7

P.T.O.

- (4) પડતર વત્તા કરાર એટલે
  - (A) કરારના ખર્ચ + અમુક ટકા નફો ચડાવવો
  - (B) કરાર કિંમત પહેલેથી નક્કી હોય છે.
  - (C) કરાર કિંમત આપમેળે વધે
  - (D) કરારની કિંમત ફેરફાર પાત્ર નથી
- (5) કરારમાં બિનપ્રમાણિત કામનો અર્થ _____.
  - (A) પ્રમાણપત્ર મળ્યું ન હોય તેવું કામ (B) મંજૂરી વગરનું કામ
  - (C) અધુરૂં કામ (D) પૂર્ણ થયેલ કામ

Seat No. : _____

MP-111

March-2019

B.Com., Sem.-IV

CE-203 (A) : Cost Accountancy-II

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

 (A) The Profit & Loss Account of Vikas Ltd. for the year Ending 31-3-2018 is set out below.

Dr. Tra	de and Profi	e and Profit & Loss A/c			
Particulars	Particulars ₹ Particulars				
To Opening stock	3,60,000	By Sales (75,000 units)	66,00,000		
(finished stock 6,000 unit)		By Closing Stock	6,60,000		
To Direct Material	24,00,000	(finished stock 11,000 units)			
To Direct Wages	12,00,000				
To Factory Expenses	8,00,000				
To Gross Profit	25,00,000				
	72,60,000	-	72,60,000		
To Office Expenses	4,00,000	By Gross Profit	25,00,000		
To Selling Expenses	4,50,000				
To Net Profit	16,50,000				
	25,00,000		25,00,000		

The company will produce and sell 1,20,000 units during 2018-19. The estimates for changes in various items are as follows:

- (1) Price of material will go up by 20%.
- (2) In addition to the proportionate increase in the number of workers. 30 new workers will have to be engaged and each of them will be paid ₹ 15,000 p.a. as wages.
- (3) Factory expenses will rise in proportion to the combine cost of material and wages.

P.T.O.

- (4) The office expenses per unit will be reduced by 20%.
- (5) Selling expenses per unit will go up by $\gtrless$ 2 per unit.
- (6) The same percentage of profit of last year on selling price is to be maintained.

Prepare a cost statement for the year 2017-18 and Estimated cost sheet for the year 2018-19 on the basis of the above information.

OR

	(i)	Wha	t is tender ? How is Tender price de	termin	ned?	7	
	(ii)	Explain the valuation of work-in -progress in cost sheet.					
(B)	Choo	ose the correct option from the given option : (any four)					
	(1)	Rent	of a special plant/ Machinery will b	e incl	uded in		
		(A) Direct material (B) Direct labour					
		(C)	Direct Or chargeable expenses	(D)	Factory cost		
	(2)	Supp	pose the total cost of a product is $\overline{\mathbf{x}}$	10,0	00 and if 20 % profit is to be		
		calcı	ulated on the selling price, then w	what v	will be the profit on the cost		
		price	?				
		(A)	₹ 2,000	(B)	₹ 1,500		
		(C)	₹ 2,500	(D)	₹ 3,000		
	(3)	Lega	l expenses are shown in cost sheet a	ıs			
		(A)	Direct expenses	(B)	Distribution expenses		
		(C)	Office expenses	(D)	Factory expenses		
	(4)	Cost of sales is ₹ 3,60,000. Amount of profit is ₹ 40,000. State th			profit is ₹ 40,000. State the		
		perce	entage of profit on Sales.				
		(A)	12 %	(B)	11 %		
		(C)	10 %	(D)	9 %		
	(5)	Fron	n the following ,which item is not sh	iown i	in cost sheet?		
		(A)	Salary	(B)	Indirect material		
		(C)	Income tax paid	(D)	Indirect wages		
	(6)	Rent	of a special plant is added to	whic	ch expenses while preparing		
		state	ment of cost ?				
		(A)	Factory Expenses	(B)	Direct material		
		(C)	Direct expenses	(D)	Office expenses		

2. (A) The following is Trading and Profit & Loss Account of Morli Ltd. for the year ended on 31-3-2018 :

Particular	₹	Particular	₹
To Opening stock of raw material	58,000	By Sales (7,600 units)	18,24,000
To Purchase of raw materials	3,74,000	By Closing stock of	
		work-in- process	
To Direct wages :	5,96,000	Materials 8,000	
To Factory overheads	3,81,500	Direct wages 11,000	
To Gross profit	7,39,300	Factory Exp. <u>6,600</u>	25,600
		By Closing stock of raw	64,000
		materials	
		By Closing stock of	2,35,200
		finished goods (1,400	
		units)	
	21,48,800		21,48,800
To Administrative overheads	2,45,000		
To Selling overheads	2,00,000	By Gross profit B/d	7,39,300
To Distribution overheads	1,28,000	By Rent received	6,000
To Preliminary Exp. written off	10,000	By Dividend income	5,000
To Debenture discount written off	3,000		
To Penalty paid	4,300		
To Net profit	1,60,000		
	7,50,300		7,50,300

The cost Accounts reveal :

Dr

- (1) The Materials and wages are taken at their cost price.
- (2) Factory overheads are taken at 60% of direct wages.
- (3) Administrative overheads are charged at ₹ 12 per unit of production.
- (4) Selling overheads at ₹ 10 per unit sold.
- (5) Distribution overheads are taken at 10% of sales.

Prepare : (1) Cost sheet for the year 2017-18

(2) Reconciliation statement reconciling the profit of cost account & Financial accounts.

OR

11

P.T.O.

Cr

	(i)	State the reasons for disagreements in the profit as shown by Cost Accounts and Financial Accounts. 7					
	and Financial Accounts.						
	(ii) Suppose Factory overheads are absorbed at 50% of direct wa						
		Administrative overheads at 20 % of Factory cost.	7				
		Actual total expenditure incurred is as follows :					
		Direct Materials ₹ 80,000					
		Direct wages ₹ 60,000					
		Factory overheads ₹ 40,000					
		Administrative overheads ₹ 32,000					
		Assuming that 10% of output is still in stock and total sales amounts to					
		₹ 2,00,000.					
		Prepare necessary statements and Reconciliation Statement of Cost					
		Accounts and Financial Accounts.					
(B)	Choo	ose the correct option from the given option : (any four)	4				
	(1)	Which item is not considered in Financial Accounts?					
(A) Donation (B) Notional salary of the own							
		(C) Interest (D) Material					
	(2)	Which item is not considered in Cost Accounts ?					
		(A) Indirect expenses (B) Interest					
		(C) Material (D) Wages					
	(3)	Expense not recorded in Financial Accounts-					
		(A) Office salary (B) Rent of own house					
		(C) Bank Interest (D) Commission					
	(4)	Goodwill written off is recorded in					
		(A) Financial Accounts and Cost A/c both					
		(B) Financial A/c					
		(C) Cost Accounts					
		(D) None of these					
	(5)	When loss as per Cost Accounts is ₹ 60,000 and Goodwill written off is					
		₹ 4,000, the loss as per the Financial book would be as under :					
		(A) ₹ 56,000 (B) ₹ 64,000					
		(C) ₹ 52,000 (D) None of these					
	(6)	Amount recorded in profit & Loss Account, but not recorded in cost					
		Accounts					
		(A) Factory Expenses (B) Preliminary Expenses					
		(C) Office Expenses (D) None of these					

3. (A) Banas Transport Company owns a fleet of 4 buses which are used to carry students of Akur school from Paldi Bus-stand to school and back covering a total distance of 20 kms. Each bus makes two round trips a day and carries 50 students in a single trip. All the buses work 25 days in a month.

Following are the expenses from which you are required to calculate cost per passenger(student) km to Madhav transport company.

- (1) Salary of 4 drivers per month ₹ 40,000
- (2) Salary of 4 cleaners per month ₹ 32,000
- (3) Diesel charges per litre ₹ 65
- (4) Road taxes per day per passenger $\gtrless 4$
- (5) Licence fees per bus per year ₹ 2,400
- (6) Garage rent per bus per year ₹ 48,000
- (7) Insurance charges(yearly) on cost of vehicle 5%
- (8) Maintenance 50% of depreciation charges.
- (9) Each bus costs ₹ 11,00,000 and has scrap value of ₹ 1,00,000 at the end of its life of 10 years.
- (10) Each bus runs 8 km in one litre diesel.

. . .

School contributes 50% of the freight to be charged from student. If $\frac{1}{4}$ of the cost is charged as profit by Madhav Transport company, what will the student pay per month to the school as transport charges ?

OR

	(1)	ig and narrate its Characteristics.	7					
	(ii)	Give a pro-forma of a Operating Cost Sheet.						
(B)	Cho	Choose the correct option from the given option : (any three)						
	(1)	Whi	Which of the following is not fixed expenses for Operating Costing?					
		(A)	Petrol	(B)	Salary of the Driver			
		(C)	Office Rent	(D)	Municipal tax			
	(2)	Whi	ch of the following is not in	cluded in	n Operating industry ?			
		(A)	Publication	(B)	Theatre			
		(C)	Railway	(D)	Hotel			
	(3) Which of the following is not Variable expenses for Operating Costi							
		(A)	Garage Rent	(B)	Depreciation			
		(C)	Maintenance	(D)	None of these			
	(4)		ch of the following items point of a transport underta		nsidered a variable cost from the			
		(A)	Tyres and Tubes	(B)	Accountant's salary			
		(C)	Rent, rates and taxes	(D)	Cleaner's salary			
	(5)	Whi	ch of the following cost uni	t is adop	ted by Goods Transport company?			
		(A)	Per ton Km.	(B)	Per ton			
		(C)	Per trip	(D)	Per Km.			

MP-111

P.T.O.

Particulars	₹
Work in progress	31-3-2017
Work certified	3,00,000
Work uncertified	20,000
Machinary (Original cost ₹ 1,00,000)	80,000
Materials	10,000
Reserve profit (31-3-2017)	20,000
Outstanding wages(31-3-2017)	4,000
Prepaid sundry expenses(31-3-2017)	1,000
Expenses incurred during the year 2017-18	
Materials supplied from stores	1,40,000
Materials purchase from suppliers	20,000
Materials destroyed by fire (it was not insured)	4,000
Allotted overheads for this contract	10,000
Sundry expenses paid	4,000
Wages paid	60,000
Total supervision charges (3/4 time is devoted on this contract)	20,000
Special plant supplied on 1-10-2017	20,000

4. (A) The Following information is available from the books of Vanaraj Construction company for the year ended on 31-3-2018.

14

Other related information :

- (i) Depreciation is written off at 20% by straight line method for both the types of machines.
- (ii) Work certified on 31-3-2017 was 30% of the contract price.
- (iii) Cash received is 80% of work certified, during the year, the contractee paid ₹ 4,00,000
- (iv) On 1-10-2017 a piece of common machinery, originally costing ₹ 20,000 was sold realizing ₹ 10,000.
- (v) 50% of the special plant was destroyed by fire on 31-12-2017 causing a loss of ₹ 2,500
- (vi) Outstanding wages on 31-3-2018 are ₹ 2,000 Required :
  - (1) Contract account for the year ended on 31-3-2018
  - (2) Work-in -progress account.
  - (3) Calculation of profit to be transferred to the profit and loss account on 2/3 profit as reduced by percentage cash received.

OR

(i)	The following information is received for Job No. 420 of Madhav Company
	Ltd.

- (1) Materials ₹ 5,000.
- Wages : Department-I 50 Hours at ₹ 8.00 per hour
   Department-II 80 Hours at ₹ 5.00 per hour

- (3) Overhead expenses were estimated as follows :
  - (i) Variable overheads :

Department-I ₹ 10,000 for 5,000 direct labour hours.

Department-II ₹ 15,000 for 3,000 direct labour hours.

(ii) Fixed overheads: Estimated at ₹ 2,000 for 1,000 hours.

Calculate the cost of Job No.420 and determine the selling price at 20% profit on sales price

- (ii) What is meant by "Pro-forma Contract Account" ? Explain when and why it is prepared ? Explain.
- (B) Choose the correct option from the given option : (any three)
  - (1) An automobile service unit uses _____ Costing.
    - (A) job (B) batch
    - (C) contract (D) operating

(2) The _____ Costing is used in printing industry.

- (A) Batch (B) Job
- (C) Output (D) Contract

(3) Contract Costing is mostly used in _____.

- (A) Construction (B) Service
- (C) Batch (D) job

MP-111

P.T.O.

7

7

(4)	Cost plus contract means						
	(A) Contract expenses + some percent of profit						
	(B)	(B) Contract price fixed from beginning					
	(C) Contract cost increase automatic						
	(D)	No change in contract cost					
(5)	AS per contact Account, uncertified work means						
	(A)	Work not certified	(B)	Work without permission			
	(C)	Work-in progress	(D)	Finished Work			